No. 3144 Woensdag 27 Maart 1940. 57ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Het Morele Belang en een Goede Volkshuisvesting

Niet het minst door hèt gezaghebbende woord van Oud-Minister Dekkers, is het thans ook in Nederland genoeg bekend, en ook in de Rijksbegrotingen ter sprake gebracht, wat een ergerlijke toestanden er op Curaçao nog heersen op het gebied van Volkshuisvesting, en hoe weinig ons huidige Bestuur de noodzakelijkheid van verbetering inziet.

My house is my castle, mijn huis is mijn burcht, zegt de Engelsman. Dit korte slagwoord brengt ons tot lang en diep nadenken. Burcht doet denken aan beveiliging, aan iets dat beveiligt en aan iets dat beveiligd moet worden. Wat moet beveiligd worden? Het gezin en het gezinsleven? Wat beveiligt? Het huis. Men kan daar lang en breed over redeneren en vindt aan het eind immer dezelfde gedachte. De Nederlander zegt, dat eigen haard goud waard is. We zijn niet zo boosaardig, te veronderstellen dat de Nederlander alles in termen van goud uitdrukt; maar het spreekwoord duidt toch wel op de hoge waarde die men aan een eigen „home" hecht. De Engelsman staat al klaar met zijn home, sweet home: de Duitser spreekt van de Heimat.

De oude wijsgeer Aristoteles begint zijn boek over de Staatkunde met een verhandeling over het gezin als bouwsteen der samenleving. We zullen het hierbij laten, alleen nog opmerkend, dat er practisch gesproken geen wijsgeer is, die zich niet met het gezinsleven bezig houdt, zeker tot aan de tijd, waarop de wijsbegeerte contact hield met de werkelijkheid. De een spreekt over de opvoeding, de ander over het loon dat nodig is voor een behoorlijk huiselijk leven, een derde [illegible] zorgen, die de overheid moet besteden aan gezinspolitiek.

Het ligt voor de hand. Onze ervaring getuigt het eveneens: een volwaardig mens begint opgevoed te worden aan de huiselijke haard; een gaaf karakter wordt in de rustige sfeer van het huis gevormd, en het zou interessant zijn voor psycholoog en socioloog, een studie te maken over het verband tussen het groot aanal geestelijk ontwortelden en stuurlozen en de uithuizigheidscultuur onzer dagen.

Een huis, een echt tehuis, is van onschatbare waarde voor mens en maatschappij.

Twee grote gevaren dreigen hier: de afwezigheid van huiselijke sfeer en de slechte woning.

We willen de Volkshuisvesting eens beschouwen van de zedelijke kant. Want die kant, hoezeer misschien samengesteld uit onmeetbare en ontastbare factoren, is toch eigenlijk de voornaamste, gelijk het geestelijk-zedelijke in den mens gaat boven het lichamelijke, maar dit tevens als voorwaarde heeft en er niet van los te maken is......

„Sfeer scheppen" is een van die ontastbare dingen. Precies zeggen, waarin het bestaat, lijkt ons ondoenlijk. In een paleis kan die sfeer afwezig zijn, in het eenvoudige huiske daarentegen overal waarneembaar. We zouden misschien nog het beste kunnen zeggen: het is het element dat ons een gevoel van aangename behaaglijkheid geeft, dat op ons hart werkt als een magneet, het steeds weer aantrekkend, zodat we geen rust kennen, wanneer het gevoel ons niet omringt.

Sfeer zegt rust, harmonie; sfeer brengt bedaring voor ons zo sterk geprikkeld zenuwstelsel. Het is een niet genoeg te waarderen gave, dat in elk huis zo iemand is, die sfeer weet te scheppen. Wij menen, dat hierop niet genoeg de aandacht kan worden gevestigd, wanneer we ten minste mogen eisen, dat een huis iets meer is dan een gelegenheid om te slapen en te eten; het moet integendeel de plaats zijn, waar we het liefst ter wereld vertoeven; de mooiste reis, het puurste vacantiegenot zijn niet áf, wanneer niet het huis lokt als het eindpunt, als de achtergrond, die meer relief geeft aan het ogenblik. Ontbreken van die sfeer drijft op den duur den mens het huis uit en maakt hem als een rondzwalkenden schepeling, die nooit weet, in welke veilige haven zijn anker te laten vallen.

Een goede volkshuisvesting-politiek dient dan ook wel degelijk hiermede rekening te houden.

Geheel anders is het probleem, dat vastzit aan wat we eenvoudig noemen; de slechte woning. Hiermee bedoelen we niet een slecht ingerichte woning, waar elke huiselijke sfeer afwezig is, maar de woning die zó verkeerd is, dat ze onmogelijk tot iets goeds te maken valt. Voornamelijk de krotwoning. De gevaren, die hieraan op zedelijk gebied verbonden zijn, vallen ieder die even nadenkt, terstond op. Ook het begrip: zedelijk heeft hier een veel concreter inhoud, n.l. wat direct betreft het complex facoren, die den mens eigenlijk tot **mens** stempelen, het wezen van koninklijke adeldom.

De bovengenoemde factoren dragen er alleen maar toe bij, den mens tot volwaardig mens te maken: hier is sprake van dingen, die hem rechtstreeks in zijn menselijke natuur aantasten.

Nu heeft een slechte huisvesting een dubbele invloed op de zedelijkheid van den mens: vooreerst brengt ze hem in het algemeen omlaag en vervolgens is ze een voortdurende gelegenheid voor den bewoner om tegen verschillende voorschriften van de zedenwet te misdoen. Getuige het probleem criminaliteit en krotwoning.

We hebben indertijd, zelfs met illustraties erbij, zoveel over krotwoningen opgenomen: dat we dit niet meer behoeven te doen. Bovendien eenieder heeft in zijn naaste omgeving er verschillende om eens een kijkje te nemen. Het zal dan duidelijk worden, dat een dergelijk verblijf niet bepaald geschikt is om den man na zijn dagtaak een aangename omgeving te schenken. Waar dan ook veel krotwoningen zijn, lopen de mannen in massa naar de kroeg, zodat het alcoholisme er welig tiert. Wat dat betekent voor het nageslacht behoeven we niet te zeggen. Evenzeer is het duidelijk, dat er de allergrootste gevaren dreigen voor de gezondheid. Ons raakt meer de zedelijke kant. En dan is het evident dat er in zulke krotten onmogelijk echt gezinsleven te vinden is; indien de vrouw al haar gaven op dit punt meebracht, ze zijn gauw verschrompeld; langs de weg van de minste weerstand, die kenmerkend is voor alle maatschappelijk ontwortelden, glijdt het hele gezin in de diepte; en men zou het niet geloven als men het hoorde vertellen zonder het zelf ondervonden te hebben: er zijn gezinnen, die zover langs die weg zijn afgegleden, dat ze niet eens in een behoorlijke woning kunnen wennen. De kinderen gaan op straat (neem het hun eens kwalijk!) en wat dat betekent, moet ge maar eens vragen aan de rechterlijke autoriteiten en de voogdijraad.

En dan hebben we nog niets gezegd van de morele gevaren, die de krotbewoners van binnen uit bedreigen. We zullen daar niet breed op ingaan; maar iedereen ziet in dat het gedaan is met de intimiteit der ouders, wanneer ze altijd **kinderen om zich** heen zien; en de ouders, wien dat niets schelen kan, zijn oorzaak, dat hun kinderen onderling dingen doen, die nu eenmaal slechts aan gehuwden geoorloofd zijn. Daarbij komt nog de verleiding die menig vader in een zeer scheve positie brengt ten opzichte van zijn kinderen......

De vraag rijst, wat hieraan te doen is, en het antwoord is duidelijk: betere woningen bouwen. We lichten dit toe aan de hand van een voorbeeld, wat we lazen in „de Driehoek" van de hand van Mr. Dr. Thr. **Keulemans**, die zelf dit voorbeeld uitvoerig bestudeerd had.

De stad Rouaan deelt met veel Franse steden het treurig voorrecht, dat ze een behoorlijk aantal krotwoningen rijk is. Of daarmee samenhangt, dat het kindertal daar gemiddeld zegge en schrijve één per gezin is, blijve hier buiten beschouwing.

Sociaal voelende mannen staken de koppen bij elkaar en richtten een vereniging op tot het bouwen van goede arbeiderswoningen. De Franse wet op het bouwen van goedkope woningen voor grote gezinnen bepaalt, dat zo'n vereniging slechts 15 pct. der bouwkosten behoeft op te brengen, terwijl de rest door rijk en gemeente wordt aangevuld in de vorm van een gift van een derde deel van het bedrag en het restant tegen $2\frac{1}{2}$ pct. wordt geleend. Doordat de vereniging werd opgericht met een kapitaal van frs. 500.000, kon men direct voor 3 millioen frs. gaan bouwen. De gemeente verkocht in 1921 een terrein van 3.46.08 H.A. tegen een prijs van $2\frac{1}{2}$ francs per m^2., op pl.m. 10 minuten van de bebouwde kom gelegen; bovendien nam ze 2 pct. der bouwkosten voor haar rekening, op voorwaarde, dat $\frac{3}{4}$ der te bouwen woningen voor **gezinnen met 3 en** meer kinderen bestemd zou zijn. Rekening houdend met egalisatie, waterleiding, enz., kreeg men 84 woningen met 4 vertrekken en een tuintje en 8 woningen met 5 vertrekken en een tuintje, waarvan de huur neerkwam op ruim fr. 1000 bruto, of, na aftrek van de 2 pct. bijdrage bouwkosten, ruim 660 frs. netto voor 4 kamers en 720 frs. voor 5 kamers. Deze groep werd direct bevolkt door 92 gezinnen met 648 personen.

Een jaar later werd een tweede groep gezet op een terrein van 8.72.08 H.A. tegen een prijs van frs. 2.30 per m^2. Deze groep is per tram spoedig te bereiken. Er zijn 122 huisjes met 4 kamers en 32 met 5 kamers plus behoorlijk stuk tuin; huurprijs resp. 700 en 740 frs.; aantal bewoners 1014.

In 1926 werd naast het eerste een derde terrein bebouwd. Intussen is door de valutadaling de huurprijs der woningen: 113 met 4 vertrekken á frs. 780 en 34 met 5 kamers á 340 frs. Aantal bewoners 1030. De gemeente richt er een bewaarschool op, een kerk werd er gebouwd. De bond voor grote gezinnen bezoldigt er enige maatschappelijke verzorgsters (vroedvrouw, verpleegsters, woninginspectrice).

In totaal zijn er nu 450 woningen met gemiddeld man, vrouw en vijf kinderen. De huur bedraagt, in Nederlands geld, momenteel per maand tussen *f* 3.50 en *f* 4, ofschoon dit bedrag door de grotere koopkracht van de franc wel iets hoger komt te liggen, maar zeker *f* 1 per week niet te boven gaat. In de 18 jaren van het bestaan is 1 0/00 der bevolking gestorven, terwijl de geboortecijfers liggen rond de 40 0/00 (voor Frankrijk resp. 19 0/00 en 18 0/00. Dit zal natuurlijk met de loop der jaren niet zo blijven; het zijn alle nog jonge gezinnen. Maar het is een gelukkige bevolking van een weldadig aandoende vitaliteit. We vroegen een moeder van 7 kinderen, hoe ze het stelde, en kregen ten antwoord: „O, zolang als we maar wat te bikken hebben en een fatsoenlijk bed, is het ons allang goed". En vol trots vroeg ze ons, binnen te komen en haar keurig huisje te bekijken. Het gaf ons herinneringen aan ons eigen vaderland, en we zijn chauvinist genoeg om dat als een groot compliment te zien!

Kunnen we op Curaçao ook zo bouwen? Een vooruitziende politiek moge het Franse voorbeeld volgen en zo ons volk behoeden voor een massa lichamelijke, maar vooral geestelijke ellende. Het Gouvernement zal er zelf niet slecht bij varen.

DE VRIJHEID VAN DE MENS

door

Prof Dr. FRIEDRICH MUCKERMANN S.J.

Het is een onloochenbaar feit, dat zij die de persoonlijkheid onderdrukken, toch aan de eigenlijke kern nooit raken kunnen. De menselijke ziel bezit in zich zelf de kracht harer vrijheid. Het zelfbeschikkingsrecht dat haar van nature gegeven werd is onvervreemdbaar.

Er kan wel geen beter ogenblik gevonden worden om aan het woord te herinneren, dat Sören Kiergaard op zijn grafzerk liet schrijven, namelijk: „De Enkeling". De betekenis van dit woord is duidelijk genoeg, als men weet, dat het juist het tegenovergestelde is van die totalitaire staatsvorm, die door de laatste Encyclieken met zoveel scherpte werd veroordeeld. Als wij aan dit woord herinneren, gaat het niet in de eerste plaats om louter theoretische beschouwingen. Wij schrijven hier enige woorden van opbeuring, met het oog op de vele „enkelingen", die tegenwoordig schier de wanhoop nabij zijn. Daarmee bedoelen wij niet zozeer die wanhoop, die soms in niemandsland heerst, maar de zo algemene stemming van de enkeling zonder echte levensinhoud. Het schijnt werkelijk zó, alsof de gebeurtenissen de enkeling geweld aandoen, alsof zij hem, of hij wil of niet, meesleuren in de wervelstroom der geschiedenis.

Het is goed hier enkele waarheden in het licht te stellen, die troost kunnen brengen. Het Christendom immers vertoont zich bovenal in zijn ware grootheid, wanneer het tegenover levenszaken komt te staan, waar de zo moderne levensbeschouwingen in werkelijkheid geen ernstig woord meer te zeggen hebben. Daarin juist ligt het troosteloze voor zoveel millioenen, dat in een tijd van welvaart hun gedachtenwereld hen voldoende was. Thans ligt het alles daar gelijk verdord onkruid, zonder sappen, zonder bronnen voor **moed en vreugde.**

Het is een onloochenbaar feit, dat zij, die de persoonlijkheid onderdrukken, toch aan de eigenlijke kern nooit raken kunnen. De menselijke ziel bezit in zich zelf de kracht harer vrijheid. Het zelfbeschikkingsrecht dat haar van nature gegeven werd, is onvervreemdbaar. Het omvat juist de hoogste goederen der mensen, het heilige en het goddelijke in hen. Dit innerlijke leven wordt niet onmiddelijk door de vloed der gebeurtenissen beroerd. Het is daarmede juist gesteld, gelijk met de groei in de natuur. De jaargetijden volgen elkander op, stormen komen en gaan; orkanen razen voorbij maar het leven van bloem en boom gaat rustig volgens zijn eigen wetten voort. De machtigste dictators zijn niet bij machte de geringste grashalm van de hem eigen levenswetten af te brengen. En dat kleine grashalmpje fluister U toe: Blijf meester over uzelf.

Langs hoeveel wegen gij ook gaan moogt blijft steeds op de weg van uw ideaal Wat ook voor stemmen buiten aan uw oor klinken, luister immer naar de stem van uw geweten, die steeds duidelijker spreekt. Zie, het is voor u, dat alles geschapen werd voor u is de Verlosser gekomen, en het ligt aan u het eeuwig leven te verwerven, want [illegible] kan men zo goed in tijd van oorlog als in tijd van vrede...... Van het aantal en de inzet der oerkrachtige persoonlijkheden zal het afhangen of er nog vrijheid op aarde zal bestaan. Dat, wat wij mensheid noemen, bestaat in werkelijkheid maar in de enkeling en naar het uitzicht der enkelingen zal het aanschijn der mensheid zijn.

Waarom het zo ver gaan zoeken, als het goede zo nabij ligt? Men vraagt, hoe het met de oorlog zal vergaan, wat deze of gene grootmacht vandaag of morgen zal ondernemen, hoe de neutralen het er af zullen brengen, voor alles echter, wat er na de oorlog komen zal. Hierover juist wordt er door diegenen het meest getobd en gesproken die op al deze dingen het minst invloed uit kunnen oefenen. En zo gaan de dagen en de weken voorbij, en men voelt zijn eigen wezen arm en ledig als er buiten niets gebeurd. Al haat men ook zekere stemmen, die van tijd tot tijd door de eather brullen toch wacht men in het geheim op hen en men laat toe, dat deze nog zo gehate stemmen de ruimte der eigen ziel vullen. Er zou nochtans heel wat beters te doen zijn!

Men kan de grote gebeurtenissen volgen, zij moeten natuurlijk ook van geestelijk standpunt beschouwd worden, maar dat kunnen slechts mensen, die een eigen leven bezitten, die voor zichzelf hebben uitgemaakt, wat ze willen, die hun bestaat op die idealen hebben afgestemd, welke de cultuur der hele mensheid duur en waarde verleenden. Er bestaat ook een goed, ja zelfs christelijk egoïsme, want het is niet mogelijk, dat men zijn naaste meer zou beminnen dan zichzelven. Het betere, het heilige zelfs, verliest in die mate aan innerlijke mogelijkheid en kracht om anderen te helpen, naar gelang het onbekwaam is zich zelf aan de orde te onderwerpen. Men verhaalt van de oude Vikingers, dat zij plunderend vreemde landen binnen vielen, om tenslotte met de geroofde buit bij hen kerken te bouwen. Hoe dit zij, deze oude Vikingers zijn niets vergeleken bij de hedendaagse, die het Evangelie op de lippen en Voltaire in hun binnenzak hebben. Het is natuurlijk lofwaardig, dat men voor de leniging van het huidige kwaad meer van het Woord Gods verwacht, dan van de geest van menig zijner lievelingsschrijvers.

Indien men hetgeen op het toneel gebeurt — en dit geldt ook voor het schouwtoneel der wereldhistorie — voor ernstig opneemt, zo begrijpt men toch dat de werkelijke gang der dingen en de klinkende frasen, die ze begeleiden, twee zaken zijn van verschillend peil. Wij zeggen frasen, want ieder die aan de mensen een lotsverbetering van vandaag op morgen belooft, maakt zich schuldig aan holle frasen.

Wij leggen de nadruk op schuldig, want een bedrieger is hij die meer belooft, dan hij geven kan. Deze dynamische processen, die in korte tijd het aanschijn der wereld veranderen willen, zijn niet anders dan een dynamische vlucht voor de realiteiten. Vooral deze realiteit, die het openbaar leven afhankelijk maakt van de vernieuwing der eigen persoonlijke houding.

Goethe was een van die verlichte geesten, die het holle dezer „dazende" profeten doorschouwde, en zo kwam het, dat hij in historisch bewogen tijden rustig voortging aan zijn eigen persoonlijkheid verder te arbeiden. En het is inderdaad een grote sociale wijsheid, zo diezelfde Goethe zei, dat men moet trachten een goed exemplaar van zichzelf aan de gemeenschap voor te leggen. Zulk een inzicht is niet ver verwijderd van de levenswijsheid der Evangeliën, vooral niet in die heerlijke passage: „Wie Mijn leerling zij wil, hij neme zijn kruis op en volge Mij dag aan dag......"

Sedert tientallen jaren en, in sommig opzicht sedert honderden jaren, heeft men leerstellingen verkondigd, waarvan de uitwerking met logische noodzakelijkheid tot deze toestanden voeren moest, die wij heden beleven. Men moet wel krankzinnig zijn om heil en redding op korte termijn te verwachten. Het is geen geringe troost als men zeggen kan: wat zonder de werkelijk veroverde strijd van den enkeling op deze wereld gewonnen werd, dat verdwijnt ook weer snel. Geen blijvende overwinning is mogelijk, dan die verkregen is na harde strijd. Reeds daarom is de enkeling, die werkelijk strijdt voor zijn ideaal, zeker van de overwinning. Zo zeker als achter de volksbedriegerij de duivel zit, zo zeker woont in de ziel van de waarachtige enkeling God, zijn grote bondgenoot.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Wel niet juist in vrede, maar toch ook niet in bijzonder oorlogsgeweld zijn de Paasdagen verlopen. Aan het Westfront stil, zoals gewoonlijk en ook op zee als in de lucht, bijzonder stil. Duitsland zorgde voor een paasverrassing door Engeland een luchttorpedo te sturen versierd met de kop van Chamberlain en de traditionele paraplu. Houdt echter deze machine tevens een belofte in van een nieuwe oorlogsmachine?

Een vernieuwing van het Franse kabinet schijnt ook in de Engelse politiek zijn neerslag te hebben gevonden. Enkele ministers o.a. van luchtvaart, zullen heengaan en het nieuwe oorlogsministerie zal bestaan uit: Simon, Halifax, Hoare, Churchill en Chamberlain.

Dan lopen er veel besprekingen over en om de Balkan; het schijnt dat daar grote politiek zal gevoerd worden, door Rusland, Duitsland en Italië te samen, drie landen die juist in de Balkan elkander niet het licht in de ogen gunnen. En zolang een dergelijke politiek nog mogelijk is, zal er voorhands van een degelijke vrede nog niet veel kunnen komen.

Over de enig mogelijke vrede heeft Z.H. Paus Pius XII nog eens weer gesproken in zijn toespraak **in de St.** Pieter bij gelegenheid van de Paasplechtigheden.

Dit geeft ons aanleiding om nog weer eens de aandacht te vestigen op het vredeswerk van Paus Pius XII. Zoals we dit lazen in een der nummers van de Osservatore Romano.

„Toen Pius XI stierf, lag de oorlogstragedie reeds dreigend over de wereld. Weinige maanden tevoren was de vrede als door een wonder gered. Maar het was slechts een kortstondige wapenstilstand. Men gevoelde, dat de natiën onrustiger waren dan ooit; het was duidelijk, dat het evenwicht niet hersteld was en uit alles kon men het naderende onheil vermoeden.

Op een avond in Maart, die zo zacht was als een echte lente-avond, verscheen op de Vaticaanse loggia de nieuwe Opperherder Pius XII om zijn zegen te geven aan de stad Rome en aan de wereld. Een nieuwe hoop doorstroomde de bevreesde mensheid, en de vredesduif scheen opnieuw, met een olijftakje in de bek, over de wereld te vliegen.

De eerste woorden van den nieuwen Paus waren woorden van zegening en vrede.

„Aan deze onze vaderlijke boodschap willen wij een vredeswens en een uitodiging tot vrede toevoegen... Tot die vrede, die sublieme hemelse gave, die door alle goedgezinden begeerd wordt en die de vrucht is van liefde en gerechtigheid".

Toen reeds sprak de H. Vader over de vrede in de gezinnen en in de landen, over hartelijke internationale betrekkingen en over vriendschappelijke samenwerking. Het program was gesteld.

Wat deed de H. Vader? Hij bad en liet bidden; dringende vermaningen richtte hij tot hen, die het lot der volkeren in handen hebben.

In de Paashomilie op 9 April, in een schrijven aan den Kardinaal Staatssecretaris op 20 April, waarbij hij de volkeren en vooral de kinderen uitnodigde tot het gebed; in de **openbare** audiënties aan de jonggehuwden; bij zijn bezitneming van de **Basiliek van** Lateranen op 18 Mei; bij zijn antwoord **aan het H. College op 2 Juni,** zijn Naamdag; in zijn toespraak tot de pelgrims van Venetië op 19 Augustus; bij zijn plechtige boodschap van 24 Augustus; in de motie van 31 Augustus aan de ambassadeurs van **Duitsland**, Frankrijk, Italië, Polen en Engeland bij de H. Stoel; bij al die gelegenheden wees de H. Vader op de noodzakelijkheid van de vrede.

De nota luidde aldus: „Vaticaanstad, 31 Augustus 1939. — De H. Vader wil de hoop niet laten varen, dat de lopende onderhandelingen **kunnen** geleid worden tot een rechtvaardige en vreedzame oplossing, die door de gehele wereld wordt afgesmeekt. In **de naam van God vraagt Zijne Heiligheid** dringend aan de regeringen van Duitsland en Polen om alle incidenten te vermijden en zich te onthouden van elke maatregel, die de huidige spanning zou verergeren. Zijne Heiligheid vraagt aan de regeringen van Engeland, Frankrijk en Italië om dit verzoek te steunen."

Enkele uren later, op de eerste September, drongen de Duitse **troepen** Polen binnen, op 3 September werd door Engeland en Frankrijk de oorlog verklaard aan Duitsland, **terwijl** Rusland een twaalf dagen later, tussenbeide kwam om het **ongelukkige Polen te vernietigen.**

Het is niet nodig zich af te vragen, of de oorlog kon vermeden worden. De goedgezinden antwoorden **zonder** aarzeling: „hij had vermeden **moeten** worden".

De „Osservatore Romano" **beschrijft** vervolgens de moeilijke positie van den H. Vader in het huidige conflict. De H. Vader is **neutraal, maar dat** wil niet zeggen, dat hij zich niet voor het conflict interesseert. Hij **strijdt** niet met de wapenen, maar hij **komt** op voor de waarheid, voor de gerechtigheid; hij veroordeelt de leugen en de ongerechtigheid. Het blad wijst erop, dat de H. Vader zijn houding duidelijk heeft neergelegd in de encycliek „Summi Pontificatus".

Het blad van het Vaticaan vervolgt dan:

De H. Vader gunt zich geen rust Hij gevoelt het leed van zijn kinderen als zijn eigen leed, meer nog als het leed van Jezus Christus.

Hij vraagt namen en berichten van krijgsgevangenen en gewonden; hij heeft gesmeekt om een **wapenstilstand** met Kerstmis... Hij **vraagt steun en** gebeden voor de arme zonen van Po-

len, waarbij hij zichzelf tot een bedelaar voor hen maakt. In een toespraak tot de Polen heeft hij al de hoop en alle vertroosting van zijn vaderlijk hart neergelegd.

De moeilijkheden breken hem niet en de weigeringen doen geen afbreuk aan zijn vertrouwen.

Hij roept de vertegenwoordigers der volkeren op tot een edele verovering van de vrede hij verheugt zich over hun pogingen, hij steunt en bemoedigt hen; elke gelegenheid, om de christelijke beginselen van een vreedzame eendracht uiteen te zetten, neemt hij te baat.

Van de Kerstwensen van het H. College heef hij gebruik gemaakt, om de wereld er nogmaals op te wijzen, welke de meest veilige vredeswegen zijn, samengevat in vijf punten:

1. Vrijheid en onafhankelijkheid der kleine natiën; de levenswil voor de een, die niet het doodvonnis van de ander betekent; herstel van geschonden rechten, niet door het zwaard of door een egoïstisch scheidsgerecht, maar door gerechtigheid en billijkheid.

2. Wederzijdse, organische, progressieve, practische en geestelijke ontwapening.

3. Internationale juridische instellingen, die „ex novo" geschapen worden, of hersteld worden, die garanties aanbieden voor wederzijdse trouw aan internationale verplichtingen.

4. Billijke wijze en eendrachtige herziening van verdragen, zoals dit vereist wordt door de ware noden en rechtmatige eisen van natiën, volkeren en minderheden.

5. Onder de regeerders der volkeren en onder de volkeren zelf een geest van hechte verantwoordelijkheid; die dorst naar gerechtigheid, waarvan de Bergrede gewaagt en die universele liefde, die de Goddelijke macht is van het Christendom.

En als de bekroning van deze toespraak drukt de H. Vader de hand van den President der Ver. Staten in de wederzijdse hoop, de mensen tot iets beters te brengen.

Wat doet de H. Vader voor de vrede?

Als de wereld zich dat zou afvragen, dan zou zij zich tot tranen ontroerd gevoelen bij het aanschouwen van dien Vader van de grote menselijke familie, die zonder wapenen, maar sterk in de macht die van den Hoge komt, in de naam van Gods Zoon, die op het Kruis gestorven is, de mensen oproept om elkander te begrijpen, elkander te vergeven, elkander te helpen, en elkander te beminnen als kinderen van eenzelfden hemelsen Vader en als broeders.

De H. Vader kan ten opzichte van het vredeswerk de woorden herhalen van den H. Augustinus tot Christus: „Quantum potui, quantum me posse fecisti, quaesivi te et laboravi".

„Zoveel in mijn vermogen was, in de mate der macht die de Heer mij gegeven heeft, heb ik de vrede gezocht en lief ik voor de vrede gewerkt."

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

DE DIPLOMATIEKE BETREKKINGEN TUSSEN DE VER.STATEN EN 'T VATICAAN.

Roosevelt's persoonlijke afgezant.

Het verblijf van Pacelli in de Ver. Staten in 1936.

Dr. E. van Raalte schrijft in de N. R. Crt.:

De benoeming van Taylor tot persoonlijk vertegenwoordiger van Roosevelt bij den Paus, waar Taylor de positie zal innemen van een diplomaat met de rang van ambassadeur, zal uit de aard der zaak bij menigeen allereerst de vraag hebben doen opkomen, wat voor instituut eigenlijk zulk een persoonlijke diplomatieke vertegenwoordiging van den President der Verenigde Staten is.

De Amerikaanse Grondwet toch maakt daarvan in het geheel geen gewag. Zij bevat wel een bepaling, die zich bezig houdt met de benoeming van ambassadeurs, andere „openbare ministers" en consuls, welke benoeming namelijk geschiedt door den President, doch — let wel — onder goedkeuring van de Senaat. Met andere woorden, het staatshoofd stelt de diplomatieke functionarissen aan (hetzelfde geldt voor de consulaire ambtenaren), maar hij kan zulks niet geheel en al op eigen houtje doen, aangezien hij hiervoor tenslotte de medewerking van de Senaat nodig heeft.

Het bestaan van dit Grondwetsartikel is echter nooit een beletsel geweest voor de President om, zonder daarvoor bij de heren senatoren aan te kloppen, personen uit te zenden met een diplomatieke opdracht, die dan niet zozeer ambtenaren van de Ver. Staten als wel uitvoerende agenten van de President zijn. Soms kregen dergelijke afgezanten de titel of rang van ambassadeur, doch er hebben zich ook wel gevallen voorgedaan, waarin zij hun taak „rangloos" vervulden (b.v. Kolonel House's bezoek aan Europa, voor en tijdens het uitbreken van de oorlog van 1914 — 1918), alleen voorzien van een persoonlijken brief van de President, terwijl ze in de practijk eenzelfde positie innamen als zij zouden hebben genoten, wanneer hun officieel de rang van ambassadeur of van buitengewoon ambassadeur verleend ware.

Formeel moge Taylor thans niet naar het Vaticaan gaan als gezant van de Amerikaanse regering en „slechts" als persoonlijk representant van den bewoner van het Witte Huis, in werkelijkheid is de betekenis van zijn missie van die aard, dat gezegd kan worden, dat men hier te doen heeft met een, laat het dan wezen tijdelijke, Amerikaanse diplomatieke vertegenwoordiging bij den Paus.

Toen het bericht uit Amerika omtrent de benoeming van Taylor het licht zag, is er tevens aan herinnerd, hoe het al 72 jaar geleden is, sinds de Verenigde Staten bij den Paus diplomatiek vertegenwoordigd waren.

Van 1797 tot 1848 had de grote Amerikaanse republiek er te Rome alleen een consul op na gehouden, die echter, dank zij de hoffelijke welwillendheid van de Pauselijke regering, teven diplomatieke functies had mogen vervullen, wat ook nog weer het geval is geweest van 1867 tot 1870, toen er aan de wereldlijke macht van den Paus een einde kwam.

Reeds vrij kort nadat in 1846 het Pausdom van Pius IX een aanvang had genomen, deed o.m. in Amerika de mening opgeld, dat deze zowel in de Kerkelijke staat als elders op het Italiaanse schiereiland, een vrijzinniger régime zou bevorderen. Zodoende openbaarde zich weldra, vooral om grond van allerlei verschijnselen, die men had kunnen waarnemen met betrekking tot Pius IX's verlangen om een verlichte politiek te voeren, een actie om de sympathie van Amerika tot uiting te brengen door te Rome een diplomatieke post in het leven te roepen. Nadat de presidentiële boodschap ter opening van het Congres zulks al had aangekondigd, kwam in het begin van 1848 een door den Secretaris van Staat ingediend voorstel op de begroting, ten einde een zaakgelastigde bij het Vaticaan te kunnen benoemen, in discussie. Typisch is, dat enerzijds in het Huis van Afgevaardigden èn in de Senaat bepleit werd den aan te stellen vertegenwoordiger een hogere rang dan die van zaakgelastigde te geven en dat het anderzijds tegenover hen, die het zowel uit een politiek als uit...... een commercieel standpunt bekeken, wenselijk achtten, dat er te Rome een Amerikaans gezantschap zou komen, toch niet oppositie ontbrak. Typisch is insgelijks, dat ook toen de opmerking niet uitbleef, dat de President tot dit initiatief was overgegaan om...... Katholieke stemmen te winnen. Met overgrote meerderheid ging de post er door.

Vijf jaar later werd besloten er een minister-residentschap te maken — de voorstanders van een hogere rang kregen toen dus hun zin —, doch in 1867 viel de beslissing, waardoor er aan deze diplomatieke vertegenwoordiging een einde kwam, die trouwens reeds in 1859 bijkans had zullen ophouden, tengevolge van een bezuinigingsactie, die de Senaat alleen nog na heel wat moeite en last ongedaan wist te maken.

De totaal gewijzigde omstandigheden hadden de wereldlijke macht van den Paus tot de kleinst denkbare afmetingen terugebracht. Dientengevolge konden verschillende leden van het Huis van Afgevaardigden de begrotingspost voor de diplomatieke vertegenwoordiging bij het Vaticaan bestrijden met het argument, dat het geen zin had thans nog gelden te voteren voor een gezantschap van weinig of geen belang. Niet nader bevestigde, uit Rome afkomstige persberichten, als zou de Amerikaanse kerk daar ter stede hetzelfde lot wachten als dat van de Schotse kerk, die niet langer binnen de stadsmuren gevestigd mocht blijven, deden eveneens dienst bij de actie voor schrapping van de post, welk doel tenslotte een grote meerderheid wist te bereiken en dit misschien wel bovenal dank zij overwegingen van interne politieke aard.

Zo verdween dus de diplomatieke representant van Amerika bij het Vaticaan, dank zij de in 1867 gevallen beslissing, weer van het toneel. Wat omgekeerd de vertegenwoordiging van den Paus in de Ver. Staten betreft, zij aangestipt, dat daar een permanente apostolische vertegenwoordiging bestaat, die in 1893 onder Leo XIII in het leven is geroepen en die louter bevoegdheid bezit op religieus en administratief gebied. Op diplomatiek terrein speelt die vertegenwoordiging geen enkele rol, ook niet sinds Pius X in 1908 de regeling uitvaardigde, waardoor Noord-Amerika van zendingsgebied werd tot gebied, vallende onder de gewone hiërarchieke indeling.

In verband met de daar te lande in wel zeer sterke mate aangehangen opvattingen in de vokomen onafhankelijke en zelfstandige positie van Kerk en Staat, heeft men er ook onder de Katholieken(!), tot dusverre niets willen weten van een vertegenwoordiger van den Paus door een nuntius, dat wil zeggen door een diplomatieken functionaris.

In het najaar van 1936 heeft de tegenwoordige Paus, toen nog de kardinaal-staatssecretaris Pacelli, enige weken in de Verenigde Staten vertoefd. Hier en daar is toen wel beweerd, dat het niet alleen maar een door hem ondernomen vacantiereis was, doch dat er iets in de maak zou zijn van het in het leven roepen van een pauselijke nuntiatuur te Washington en van een Amerikaanse ambassade in de Vaticaanse stad. Cordell Hull verklaarde echter in de tijd, waarin o.a. dit verhaal de ronde deed, dat er geen sprake van was dat iets dergelijks te verwachten viel.

Met dat al kan men thans toch wel constateren, dat bedoelde reis tenslotte een hoogst belangrijk politiek-diplomatiek gevolg heeft opgeleverd. Men bedenke immers, dat Pacelli in November 1936, voordat hij weer naar Rome terugkeerde, bij niemand minder dan president Roosevelt, op diens buitenverblijf te Hyde Park gelogeerd heeft.

Zodoende hebben destijds de tegenwoordige machthebber in het Vaticaan en de bewoner van het Witte Huis volop gelegenheid gehad elkaar en elkaars denkbeelden nader te leren kennen. Het is duidelijk, dat die omstandigheid in het bijzonder nog zal hebben kunnen bijdragen tot het besluit van Roosevelt om nu een persoonlijken afgezant bij den Paus te detacheren, met het oog op wat beide machten op een bepaald ogenblik eventueel zouden kunnen doen, ten einde een goede vrede tot stand te doen komen.

GRIJZE HAREN.

Om ze te verven, bereid in Uw eigen huis deze gemakkelijke en goedkope verf:

¼ liter water, een lepel glycerine en een doosje Compuesto de Barbo. Als U verlangt kunt U drie lepels Bay Rum of Eau de Cologne bijvoegen.

Gebruik deze verf volgens de instructies in het doosje Compuesto de Barbo.

Al deze bestanddelen zijn zeer goedkoop in welke apotheek dan ook.

Voor grijze haren, Barbo.

DE DREIGING VAN DUITSLAND.

Ondanks de geweldige en militaire en financiële macht van Engeland en Frankrijk samen, zou op de lange duur Duitsland toch bijna automatisch de beheerser van Europa worden, wijl het aantal Duitse geboorten die van de geallieerden verre overtreft.

Zelfs al zou Duitsland deze oorlog nog verliezen, dan zal zij toch, indien zij niet radicaal vernietigd wordt, over 25 jaar ongeveer toch weer in staat zijn een nieuwe oorlog te ontketenen, welke zij dan zeker winnen zal.

De grootste dreiging voor de geallieerden is niet de huidige macht van Duitsland, doch het steeds stijgend aantal geboorten van nu en de toekomst.

Voor een overzicht geven wij hier de cijfers voor 1939.

In 1939 werden ruim 1 millioen kinderen meer geboren dan in Frankrijk. Tijdens het afgelopen jaar werden in Duitsland 1.640.000 kinderen geboren, tegen 612.000 in Frankrijk. Het aantal geboorten in Duitsland overtrof de gezamenlijke geboorten in Engeland en Frankrijk met 300.000.

Voor de telling der geboorten werden de Oostelijke Duitse districten niet meegerekend.

Ook wat het aantal gesloten huwelijken betreft, was 1939 een record jaar. Niet minder dan 740.000 huwelijken werden gesloten, dat wil zeggen 96.000 meer dan in 1938.

DE H. ROSA VAN LIMA EN ZUID-AMERIKA.

Voor de oprichting van een grote basiliek, toegewijd aan de H. Rosa van Lima, de Patrones van Peru, houdt men de laatste maanden in de kerken van Peru een speciale collecte. Buiten deze collectes krijgt men nog de beschikking over een staatssubsidie en over de gelden verkregen door de uitgifte van speciale postzegels.

Volgens de plannen zal de Basiliek een monumentaal bouwwerk worden. Door een samensmelting van de Incabouwstijl met de stijl van de Spaanse koloniale architectuur zal de kerstening van de Zuid-Amerikaanse volkeren verzinnebeeld worden.

De kerk zal 20 zij-altaren bezitten, een voor iedere Zuid-Amerikaanse Republiek. Argentinië heeft zich reeds bereid verklaard, een collecte te laten houden, om de onkosten voor de oprichting van hun altaar te dekken.

OORLOGHUMOR TE VELDE.

Baas boven baas. — De veldprediker en de aalmoezenier

Dat er zelfs op het slagveld humor kan opbloeien, is een van de lichtpunten die het geloof in de onverwoestbare mildere eigenschappen van de mens bijwijlen weer sterken. Het volgend voorval, dat uit Engelse koker komt, is waard om aan de vergetelheid te worden ontrukt.

Een Anglikaanse geestelijke die als veldprediker bij het Britse expeditieleger in Frankrijk dienst deed, schreef op een dag aan zijn Rooms Katholieke collega die als aalmoezenier zijn geloofsgenoten verzorgde, om hem voor te stellen zoveel mogelijk samen te werken teneinde met de beschikbare middelen de soldaten te velde in het koude winterweer zo goed mogelijk op te vrolijken. De Anglikaan besloot zijn brief met de woorden: „Tenslotte dienen wij beiden toch denzelfden God."

De Rooms Katholieke priester antwoordde dat hij gaarne bereid was om op het voorstel van den Anglikaansen geestelijke in te gaan. „U hebt volkomen gelijk" — schreef hij — „wij dienen beiden denzelfden God, U op uw manier, en ik op de Zijne".

DE GEVOLGEN VAN HET KWAAD.

Onlangs verscheen in de New Yorkse pers een mededeling, dat het aantal klassen der openbare scholen in de Staat New York gedurende een tijdsperiode van tien jaren met 2664 was verminderd en dat men weder bij het begin van het nieuwe schooljaar 3 scholen sluiten moest.

Sedert 1928 is het aantal leerlingen op de openbare scholen met 151.580 achteruitgegaan, waarvan in 1939 alleen 27.554. Ook op de hogere scholen, alhoewel dan in geringere mate, zakt het aantal leerlingen. Minder klassen betekent ook minder leraren. Talrijke onderwijzers van de lijst van 1929 wachten nog steeds op een aanstelling, doch volgens de berekeningen moeten zij nog minstens vijf à tien jaar wachten, voor aleer een plaats open komt. Verscheidene malen komt het voor, dat een onderwijzer vijftien tot twintig jaar moet wachten voor zijn aanstelling.

Minder kinderen betekent niet alleen minder onderwijzers, maar ook minder vraag naar voedsel, kleren, huizen, etc. Sommige zaken ondervinden reeds de gevolgen hiervan en andere zullen het binnen enige jaren bemerken. Geen volk kan zich blijvend verheugen in voorspoed, als zijn bevolking vermindert.

Het is daarom bedroevend en volstrekt onbegrijpelijk, dat de hoogste vrouwe van het land, mevrouw Franklin D. Roosevelt zich uitgesproken heeft voor geboortebeperking.

Onlangs verklaarde zij tijdens een persconferentie in Washington, dat zij een voorstandster was van de geboortebeperking en dat zij reeds jaren lang een kliniek voor geboortebeperking in één der armste gedeelten van New York steunde. Nu echter maakte zij geen openlijke propaganda, omdat zij niet wenste, dat haar ideeën iemands godsdienstige gevoelens zouden kwetsen.

Dit was de eerste keer, dat zij zich zo openlijk uitsprak vóór geboortebeperking sinds de verkiezing van haar echtgenoot tot president. Enige dagen later bezocht zij officieel één der gezondheidsdepartementen van één der Staten, alwaar zij belangstellend informeerde of de klinieken voor de geboortebeperking van staatswege werden gesteund. Opmerkenswaardig is het ook, dat juist enige weken geleden de eerste kliniek voor de geboortebeperking van staatswege is geopend te Middletown in de Staat New York. De staatsfinanciën van een zogenaamd christelijke natie worden derhalve aangewend voor een zuiver heidens doel.

De Katholieken en vooral ook de katholieke pers heeft hevig protest aangetekend tegen de van staatswege gesteunde geboortebeperking.

Een onlangs gehouden onderzoek naar de gevolgen van deze geboortebeperking bracht eveneens aan het licht, dat de bevolking der Verenigde Staten door geboorten niet meer in stand kan blijven. En zo men doorgaat op dezelfde wijze, dan zal binnen een tiental jaren ondanks immigratie de bevolking merkbaar dalen.

Het aantal mensen van middelbare leeftijd en ouder is ver in de meerderheid.

Het aantal jongemannen van 20 tot 30 is gelijk aan het aantal van 1930. Doch het aantal kinderen is veel minder.

De vroegere president der Verenigde Staten, Theodore Roosevelt, noemde geboortebeperking reeds rassenmoord. Hij zal wel nooit gedacht hebben, dat de echtgenote van één der presidenten na hem en nog wel een familielid, overtuigd aanhangster zou zijn van rassenmoord.

Niet alleen dus Europa, doch ook de Verenigde Staten van Amerika gaat op deze weg hun ondergang tegemoet. In Europa tracht men om wille van oorlogsmotieven en grootheid van de natie der geboorten te bevorderen. Men vervalt in sommige landen tot weder andere uitersten, zoals het bevoorrechten van buitenecht geboren kinderen, etc. Doch dit alles zal het blanke ras niet redden. De zelfzucht zal toch overwinnen. Alleen het Christendom is krachtens zijn leer in staat het blanke ras van de ondergang te redden. Moge de stem des Pausen gehoord worden en moge het niet zijn de stem eens roepende in de woestijn. Uiteindelijk zal de Katholieke Kerk blijken de enige reddingsplank te zijn in de chaos van waanzinnige ideeën.

EEN WOORDENBOEK VAN EEN PRIESTERGELEERDE.

Van de hand van Father Jorge A. Lire, Pastoor van Cuzco, de oude hoofdstad van de Inca's, zal eerstdaags het eerste volledige woordenboek verschijnen in de Quechuataal, die in Zuid-Amerika door de Indianen gesproken wordt. Dit woordenboek bevat 500 bladzijden, waarop alle woorden van de Quechua-taal voorkomen, verder een volledige grammaire, als ook een lijst van planten en plaatsnamen. De Spaanse taal wordt op dit deel van het Zuidelijk halfrond als de voornaamste taal beschouwd; het Quechua kan echter in dit werelddeel als de internationale taal beschouwd worden.

Volgens een publicatie in een antropologisch tijdschrift van Mexico wordt het Quechua door niet minder dan 11.000.000 Zuid-Amerikanen in Peru, Bolivia, Ecuador en Argentinië gesproken. Sedert korte tijd is de belangstelling in de intellectuele kringen van Peru voor de Quechua taal en haar cultuur aanmerkelijk gestegen.

CURACAO.

DE V.O.S. WORDT... NIET DUUR.

Nu ons nog maar enkele dagen van het grote Vos-feest scheiden, zullen deze en gene zich afvragen of heen gang naar het feestterrein niet een zo kostbare aardigheid wordt, dat het boven zijn of haar financiële krachten gaat.

Zowel voor de twijfelaars zelf als voor de organiserende dames zou het jammer zijn, als zij daarom maar wegbleven.

Men heeft toch juist getracht een zo grote verscheidenheid van koopgelegenheden en genoegens te bieden, dat ook zij, die voor deze avond maar een bescheiden bedrag kunnen uittrekken, volop „waar" voor hun geld zullen krijgen en ruimschoots van de feestvreugde zullen profiteren. U koopt dus tegen winkelprijzen in een van de aardige winkeltjes wat speelgoed, kinderkleertjes, een kunstvoorwerp, bloemen, fruit of wat gij maar wilt en geeft dit aan de garderobe (kom die eens kijken, dames!) ter bewaring af. Gij hebt Uw handen dan weer vrij en gaat wat drinken. U vindt champagne te duur? Welnu, daar is een andere bar waar gij een whiskey of wat ge maar wilt kunt krijgen.

Een biertje voor 50 cent? Gaat U maar naar de Raadskelder en U krijgt het. Alleen het bekijken van de geestige wandschilderingen is achteraf beschouwd al meer waard. De poffertjes die U op de oud-hollandse kermis terugbrengen, hebben op Curaçao een hollandse prijs en de thé-complet die U in de theeschenkerij zo keurig [illegible] gulden eigenlijk veel te laag betaald. Maar wie met een goede buidel met geld komt en het schone voornemen heeft, die op de meest prettige wijze voor het schone doel te ledigen, die zal daar natuurlijk alle gelegenheid voor hebben... en ook hij zal aan het einde van de avond of nacht zeggen, dat hij er volop voor genoten heeft.

Dit mogen wij nog wel even vermelden, dat iedere gulden, die op het feestterrein uitgegeven wordt, ten volle aan het doel ten goede komt. Dank zij de grote medewerking van tal van particulieren en zakenlieden, de C.P.I.M. en vooral dank zij de prachtige cabaretavond, die een voordelig saldo van niet minder dan 1240 gulden opleverde, opent het Vosfeest reeds met een batig saldo; wie heeft ooit van zoiets gehoord?

Het kan niet anders of een feest, dat onder zulk een gelukkig gesternte begint, dat zo grondig is opgezet, dat door de zorgen van den Heer Keegstra en anderen zo artistiek van opzet zal zijn, moet een groot succes worden.

DUS TOT ZATERDAG 30 MAART!

Comité voor Gemobiliseerden
Afdeling Fancy-Fair.

EL DEPORTIVO — CURAÇAO
1 — 3

Nadat de gasten op Zondag 24 Maart met 5—1 tegen ons Curaçaos team het onderspit hadden gedolven, in een wedstrijd waarvan veel goeds te vertellen zou zijn, en waarbij onze jongens vooral de eerste vijf en twintig minuten na de rust zich van hun allerbeste zijde lieten kennen, leden de gasten op Maandag l.l. een 3—1 nederlaag.

Door plaatsgebrek zullen we ons tot het verslaan van één wedstrijd moeten bepalen en zo volgt hieronder dan het verloop van de tweede match.

Nadat Scherpenheuvel de beide volksliederen heeft gespeeld, stellen de twee elftallen zich op; Curaçao speelt met de vrij sterke wind mee. In ons elftal is er een verandering, Rondijk heeft zijn plaats moeten afstaan aan Bernabela. Bij de gasten zien we een andere doelverdediger.

Dan fluit scheidsrechter Elfrink voor beginnen.

De eerste aanval is voor Curaçao, goed naderen de oranjehemden het doel van Venezuela, dan schiet Nahar tegen een achterspeler.

El Deportivo laat zich ook niet onbetuigd en zo lopen al gauw twee van hun aanvallen dood in het beruchte buitenspel-valletje.

Het spel golft nu enige tijd vrij gelijk heen en weer, waarbij de meeste Venezolaanse aanvallen doodlopen op Maduro, die ook vandaag weer een sublieme partij speelt.

Dan scheelt het heel weinig als Ramirez een goede pass opvangt, scherp doorgeeft aan Nahar die inkogelt, net tegen de paal!

Curaçao speelt het beste spel en blijft steeds aanvallen. Pardo krijgt een goede kans maar wacht te lang met schieten.

Daar plaatst midhalf Jansen zuiver naar Ramirez, van deze naar Nahar die de bal even goed legt en zuiver in de hoek schiet, goal! 1—0 voor Curaçao!

Als de bal is afgetrapt, zitten de gasten meteen voor ons doel. Ruiz doet in het beruchte gebied iets ongeoorloofds en scheidsrechter Elfrink wijst naar de beruchte stip, strafschop.

De midhalf van El Deportivo zorgt voor de rest en zo is het dan 1—1.

Door dit succes aangemoedigd blijven de gasten enige tijd in de aanval. Maar onze verdediging weet met deze aanvallen wel raad.

Dan gaat onze voorhoede er weer van door, goed samenspelend nadert het Curaçaose binnentrio het doel van de tegenpartij. Nu heeft Pardo de bal, hij speelt zich even vrij en schiet dan zuiver in de linkerbovenhoek, ver buiten het bereik van de doelverdediger. 2—1 voor onze jongens. Pacht schot.

De Venezolanen zitten al met de bal voor ons doel, hun linksbuiten heeft een prachtkans, maar zoekt het doel meters te hoog.

Dan schieten Pardo en Nahar aan den andere kant over de dwarslat.

Weer hebben de gasten een goede kans; deze keer is het hun rechtsbuiten, die bij zijn collega van de linkervleugel wil achterblijven, en hopeloos naast schiet.

[illegible] portivo door onze verdediging geglipt. Hij vliegt op ons doel af! Nog tien meters resten hem! Dan gooit Grovell zich voor zijn voeten en grist hem de bal van de schoenen. Grovell krijgt dan ook een open doekje voor zijn prachtige safe!

Even zijn onze jongens in de aanval, maar daar zijn de gasten alweer terug en moet Grovell een goed, hard schot van de midvoor uit zijn doel houden wat hem uitstekend afgaat.

Weer vliegt onze voorhoede er van door, Nahar kogelt 1 decimeter over de dwarslat.

Dan blaast scheidsrechter Elfrink voor de rust.

Na de rust zijn onze jongens meteen goed weg. Ruiz plaatst zuiver langs de lijn, Bernabela schiet goed in maar even mooi redt de doelverdediger van El Deportivo.

Curaçao speelt nu het beste spel, voortdurend zit onze aanval voor het doel van de Venezolanen. Nahar stuurt een over-harde kogel in, net tegen de vuisten van de doelverdediger! Een halve meter meer naar links of rechts, en dit schot had Curaçao nog een doelpunt opgeleverd!

Nog altijd zitten onze jongens voor het doel van de tegenpartij. Nahar, Ramirez en Pietersz hebben om beurten pech. Pardo scheert de lat!

Even een snelle uitval van El Deportivo, ook deze keer schiet de linksbuiten weer meters naast. Het spel zakt nu een weinig af, vooral het plaatsen wordt minder.

Dan plukt Grovell een goede voorzet van links uit zijn doel. Aan de andere kant scheelt het dan héél weinig, als de doelverdediger op net voor de voeten van de vallende Bernabela kan redden.

Pardo is de bal bij zijn middenspelers gaan halen, netjes brengt hij het bruine monster op, geeft 'n goede pass aan Nahar, deze passeert twee achterspelers, goal! Zuiver vliegt de bal in de linkerbenedenhoek; 3—1 voor Curaçao.

Na de aftrap is El Deportivo even in de aanval, maar dan zijn onze jongens weer terug. Pardo zoekt het doel meters te hoog!

Weer hebben de gasten een goede kans, maar de rechtsbinnen kopt de goede voorzet van links naast het doel.

Dan loopt Ramirez tot twee maal toe netjes in het buitenspel-valletje. Bernabela geeft een zuivere voorzet, die Nahar keurig over de dwarslat kopt. Het vuur is er zo langzaam aan uit, nog even een aanval van de gasten, die een hoekschop oplevert en dan blaast scheidsrechter Elfrink, die zo als gewoonlijk goed leidde, voor het laatst.

Na afloop van de wedstrijd stellen de beide elftallen zich voor de eretribune op en reikt de heer Schotborgh voorzitter van de C.V.B. de beker van Palais Royal aan de gasten uit.

De manager en de aanvoerder van El Deportivo bedanken dan voor de ondervonden gastvrijheid en spreken de hoop uit, gauw het elftal van de C.V.B. in Caracas te zullen zien.

Na de nodige „cheers" behoren ook de sportmiddagen tot het verleden.

Nabetrachting.

De gasten hebben verloren en verdiend verloren. Hun spel was niet tegen dat van onze jongens opgewassen, al hebben de Venezolanen in de tweede wedstrijd dan ook beter gespeeld dan in de eerste.

Vooral de aanval was wel hun zwakke punt.

En nu ons elftal.

En dan maar eerst een woord van lof voor onze debutanten! Midhalf Jansen was uitstekend en speelde een kalme, wel doordachte partij. In deze vorm spelend heeft de C.V.B. weer een uitstekende midhalf!

Ook Grovell was zijn plaats volkomen waard, en vergeven we hem daarom ook gaarne zijn blunder gemaakt in de eerste wedstrijd, die de gasten hun tegenpunt opleverde.

Pietersz was ook heel goed in de eerste wedstrijd, uitstekend zelfs. Hij nam toen dan ook maar liefst drie goaltjes voor zijn rekening! Voor een binnenspeler een mooie prestatie, voor een buitenspeler een nog veel mooiere! Jammer, dat hij het peil van de eerste wedstrijd niet in de tweede bereikte.

De overige spelers waren allen uitstekend en hun plaats volkomen waard. Met uitzondering dan van de achterspeler De Koop, die wel eens zwakke ogenblikken had en het zeker niet haalde bij aanvoerder Maduro!

Dan nog even een apart woordje over de tweede helft van de eerste wedstrijd.

Zoals er toen door ons elftal gevoetbald werd, hebben we nog nooit eerder van onze jongens gezien. Met mooie lange passes werd het spel open gehouden, zuiver werd de bal doorgegeven.

Zo spelend zou ons team veel sterkere tegenstanders dan El Deportivo aan kunnen!

J. S.

Muziekuitvoering Zondag a.s. n.m. 7.30 uur Brion Plein. Muziekkorps „Santa Cecilia".

1. Wilhelmus
2. Semper Avanti (mars) (Nico Gerharz)
3. Fant: Sur Martha (Flotow)
4. [illegible] (Walzer) J. Strausz)
5. El Asalto (Danza) (J. M. Campos)

II

6. Cavalleria Rusticana (Intermezzo) (Mascagni)
7. Selection (Madame Butterfly) (G. Pucinni)
8. Dansmuziek (Diverse).

HET V.O.S.-FEEST.

Het fort Amsterdam ondergaat thans zijn grote transformatie, voor het Vosfeest. Uit de ganse opbouw, blijkt, dat dit feest wel iets zeer bijzonders zal worden — een dag zoals Curaçao zelden beleeft.

Om half vijf vindt de opening plaats, daarbij wordt niemand officieel uitgenodigd. Het comité toch ondervond medewerking van zo vele zijden, dat het volstaan moet met een hartelijk en welgemeend „iedereen is welkom".

Des avonds om 9 uur zal Zijne Excellentie de Gouverneur een woord van opwekking spreken en met Mevrouw Wouters de V.O.S. bezoeken.

Ten slotte nog drie mededelingen, die het bezoek zullen vergemakkelijken. De eerste is, dat de heren in witte pakken kunnen komen, de tweede, dat ook de toegang tot het Fort van het Wilhelminaplein bij het Politiebureau geopend blijft en de derde, dat de V.O.S. een eigen bankbedrijf ter plaatse zal openen, waar het publiek geld zal kunnen wisselen. Er is voor alles gezorgd.

Comité voor Gemobiliseerden
Afdeling Fancy-Fair.

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP „DE CURAÇAOSE HYPOTHEEKBANK".

Aan het verslag over het jaar 1939 ontlenen wij:

Overeenkomstig het voorstel door den Voorzitter namens het Bestuur gedaan, werd besloten over de winst van 1938, bedragende f 32,719.28½ als volgt te beschikken:

f	18,000.—	of f 700.— per aandeel dividenden;
„	700.—	vergoeding aan den Voorzitter overeenkomstig artikel 24 der statuten;
„	700.—	gratificatie aan de ambtenaren;
„	2,240.—	inkomstenbelasting over 1938; en
„	1,079.28½	over te brengen naar het Extra-Reservefonds, waaardoor dit fonds tot f 84,798,02½ werd opgevoerd.

Als bestuursleden moesten verleden jaar volgens rooster aftreden, de Heren C. S. Gorsira JPEz., S. A. L. Maduro en Edwin Senior en als plaatsvervangende leden, de Heren R. S. S. de Lannoy, R. R. Muskus en B. L. Maduro.

Daar genoemde Bestuursleden reeds [illegible] waren zij volgens artikel 23 der statuten niet herkiesbaar; in hun plaats werden toen gekozen de Heren R. R. Muskus, R. A. C. Henriquez en S. A. Senior. Tot plaatsvervangers werden gekozen de Heren R. P. Dania en G. Z. de Jongh, terwijl de Heer B. L. Maduro als zodanig herkozen werd.

In de Bestuursvergadering die na afloop van de algemene vergadering plaats had, werd de Heer H. J. Th. Boomgaart tot Voorzitter en de Heer Ph. J. Evertsz tot Onder-Voorzitter gekozen om een jaar in die hoedanigheden werkzaam te zijn.

Gedurende het verslagjaar werd het aandeel No. 30 dat stond ten name van wijlen den Heer S. M. L. Maduro overgedragen aan den Heer R. A. C. Henriquez, die het kort daarop weer overdroeg aan den Heer Jacob Jesurun. De Heer Henriquez die als vertegenwoordiger van het aandeel No. 26 zitting had in het Bestuur, moest daardoor volgens artikel 30 der statuten zijn functie neerleggen. De ontstane vacature werd volgens de statuten door een der plaatsvervangende leden vervuld.

Aan nieuwe hypotheken werd gedurende het boekjaar uitgezet de som van f 152.250,— terwijl f 238.415,63 afgelost werd; op ultimo December 1939 bedroeg het totaal der uitstaande hypotheken f 1.815.352,51.

De uitstaande interesten op hypotheken per ultimo December 1939 bedroegen f 77.194,27 tegen f 87.104,10 op het einde van het vorige jaar.

Van de gelden bij de Bank in administratie, bedragende f 49.235,52 op ultimo December 1938, werd in het afgelopen jaar f 11.896,60 terugbetaald, zodat daarvan thans nog f 37.338,92 overblijft. De niet opgevorderde interesten op deze gelden bedroegen per 31 December 1939 f 1.492,20.

In het bedrag van uitgegeven pandbrieven is in de loop van het verslagjaar geen verandering gekomen; dit bedroeg even als op het eind van verleden jaar f 1.601.200,—.

Aan coupons die invorderbaar waren geworden, werd uitbetaald een bedrag van f 82.870,62½ terwijl op 31 December 1939 daarvan nog f 16.995,62½ uitstaande was.

De grondeigendommen toebehorende aan de Instelling brachten gedurende het verslagjaar aan huur op f 8.810,— en het benedenlokaal van het Bankgebouw f 2.110,—. De kosten van onderhoud, grondbelasting, assurantiepremie enz., bedroegen respectievelijk f 1.956,66 en f 279,83, zodat de netto opbrengsten f 6.853,34 en f 1.830,17 waren.

Gedurende het verslagjaar deed de Bank het aan haar toebehorende effect aan de Maanstraat No. 11/13 voor f 10.000,— van de hand; dit effect stond te boek voor f 7.516,41 zodat bij de verkoop daarvan een winst gemaakt werd van f 2,483,59.

De rekening Generale Onkosten bedroeg over het afgelopen jaar f 13.332,89.

Ofschoon enige debiteuren tamelijk ten achter waren met de betaling hunner interesten en ook door derden op enige onderpanden beslag werd gelegd, konden belanghebbenden toch voorkomen dat het Bestuur overging tot de openbare verkoop van de betreffende onderpanden en hadden er dus geen verkopingen daarvan plaats.

Overeenkomstig artikel 66 der statuten werd in het afgelopen boekjaar een commissie van negen aandeelhouders benoemd om alle bij de vennootschap verbonden goederen na te gaan en te onderzoeken of die al of niet in waarde verminderd waren. Genoemde commissie rapporteerde dat volgens hare mening op enkele uitzonderingen na, de hypothecaire vorderingen van de Bank voldoende zijn gewaarborgd; aan de debiteuren wier panden geen voldoende waarborg boden en ook aan de eigenaren van enige onderpanden, welke volgens de commissie reparaties vereisten, werd door het Bestuur in de geest als door de commissie aangegeven geschreven.

Aan de beurt van aftreden als leden van het Bestuur, maar herkiesbaar, zijn dit jaar de Heren Dr. W. P. Maal, J. C. J. Mensing en C. J. Debrot, zodat de aanstaande algemene vergadering in deze vacaturen, alsmede in die door het aftreden van den Heer R. A. Henriquez in de loop van het boekjaar ontstaan, zal dienen te voorzien.

Ofschoon niet in het verslagjaar, moge hier worden opgemerkt dat het lid Dr. W. P. Maal op 15 Januari 1940 ophield lid van het Bestuur te zijn, toen hij zelf aandeelhouder werd en daardoor volgens artikel 30 der statuten niet langer vertegenwoordiger kon blijven van het aandeel No. 29, in welke hoedanigheid hij in het Bestuur zitting had.

DE LAATSTE OPROEP.

Nog enige dagen en dan zullen de poorten van het fort openzwaaien om alle ingezetenen van Curaçao te doen binnen stromen om te vieren het grote festijn van V.O.S.

Wij geloven, dat het niet nodig is nogmaals alle aan te sporen om mee te doen aan het feest en de guldens flink te laten rollen. We zijn alle overtuigd van het goede doel. We weten met hoeveel zorgen en moeiten dit feest in elkaar is gezet. We kunnen dus ook niet anders, dan volop mede werken aan het welslagen van dit V.O.S.-feest.

Komt, zonder uitzondering, alle naar het fort.

Komt met een welgevulde beurs.

Komt met een vrolijk hart.

Komt bovenal met het voornemen Uw geld met kwistige hand uit te geven.

Komt naar het V.O.S.-feest.

In de regel is het verkeerd en niet practisch iemand verlegen te maken door hem zijn ongelijk te scherp onder ogen te brengen, zolang men nog goede wil kan veronderstellen. Zo recht op den man af gaan is wel voldoeninggevend voor wie het doet, maar zelden bereikt men er iets mee ten voordele van den ander. En daar is het toch allereerst om te doen.

Gelijk er geen zonde zo klein is of ze heeft-vergeving nodig, zo is er ook geen zonde zo groot, of ze kan vergeven worden.

Het grote geheim van de opvoeding is, het zo aan te leggen, dat de oefeningen van lichaam en geest elkaar wederkerig tot ontspanning dienen.

Dikwijls leren we een fout dan eerst af, als wij haar bij anderen opgemerkt hebben.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Uit Berlijn wordt voorts gemeld, dat op Maandag 25 Maart Dr. Ley een rede heeft gehouden voor de Westwalsoldaten, waarin hij zeide, dat iederen Duitsers er absoluut van overtuigd is, dat Duitsland de oorlog wint, terwijl men in het buitenland echter met de dag onrustiger wordt en minder zeker van het feit, dat Duitsland zal verliezen.

Uit Rome wordt gemeld, dat de Paus in zijn Paasrede rechtsschendingen, het verbreken van verdragen en de onmatige begeerte naar veroveringen heeft gebrandmerkt.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Hare Majesteit de Koningin bracht op het paleis te Soestdijk de beide Paasdagen bij haar kinderen en kleinkinderen door.

Zes artsen en 25 verpleegsters, personeel van de Nederlandse ambulance naar Finland, zijn thans per K.L.M. vliegtuig naar Stockholm vertrokken.

Generaal Majoor N. T. Carstens zal wijlen Generaal Majoor Alting von Geusau opvolgen als commandant van het eerste legercorps.

De K.N.S.M. te Amsterdam bestelde Zaterdag l.l. bij C. van der Giessen en Zonen te Krimpen aan de IJssel een drieduizend tons motorvrachtschip met een accomodatie voor twaalf passagiers, welk schip bestemd is voor de Colonlijn.

Te IJmuiden zijn vier Duitse vliegers aangekomen, die zich aan boord van een Hollandse trawler bevonden en door dat schip 110 mijl van de Nederlandse kust verwijderd, werden opgepikt. Twee hunner zijn gewond. Men neemt aan, dat hun vliegtuig door Engelse trawlers is neergeschoten.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Zondag, 24 Maart 1940.

El Deportivo — Curaçao 1—5.

Maandag, 25 Maart 1940.

El Deportivo — Curaçao 1—3.

COMPETITIE PROGRAMMA 1940.

MUNDO NOBO

31 Mrt 1940:	A-klasse	R.C.C. 1 — Transvaal 1 (Tuin)	
31 Mrt 1940:	B-klasse	Volcania — Sparta (B. L. Dijk)	*
7 April 1940:	A-klasse	Jong Holland 1 — R.C.C. 1 (Tuin)	
7 April 1940:	Res.A-klasse	Volharding 2 — Hercules 2 (Ercol)	*
7 April 1940:	Juniores	Hercules — Volcania (Joens)	%
14 April 1940:	A-klasse	Hercules 1 — Transvaal 1 (Visser)	
14 April 1940:	B-klasse	D.T.S. — Arsenal (Pengel)	*
21 April 1940:	A-klasse	Hercules 1 — Volharding 1 (Oehlers)	
21 April 1940:	Res.A-klasse	S.U.B.T. 2 — Jong Holland 2 (B. L. Dijk)	*
21 April 1940:	Juniores	Jong Holland — S.U.B.T. (Dania)	%
28 April 1940:	A-klasse	Volharding 1 — S.U.B.T. 1 (Elfrink)	
28 April 1940:	B-klasse	Jong Curaçao — Volcania (Brakke)	*

RIO CANARIO.

31 Mrt 1940:	Res.A-klasse	Asiento 2 — S.U.B.T. 2 (Corsica)	
7 April 1940:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Asiento 1 (Visser)	
7 April 1940:	B-klasse	Sparta — Willemstad (B. L. Dijk)	*
14 April 1940:	Res.A-klasse	Asiento 2 — Jong Holland 2 (Corsica)	
21 April 1940:	A-klasse	R.C.C. 1 — Hollandia 1 (Jesurun)	
21 April 1940:	B-klasse	Willemstad — Volcania (Joens)	*
28 April 1940:	A-klasse	Jong Holland 1 — Asiento 1 (Oehlers)	

SCHERPENHEUVEL

31 Mrt 1940:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Volharding 1 (Oehlers)	
7 April 1940:	Juniores	Scherpenheuvel — Tropials (H. Rog)	%
14 April 1940:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Volharding 2 (Dania)	
21 April 1940:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Transvaal 1 (Tuin)	
28 April 1940:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Hercules 2 (Ercol)	

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur n.m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4.15 uur. n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 45 minuten.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider E. Palm, Langestr. 78.

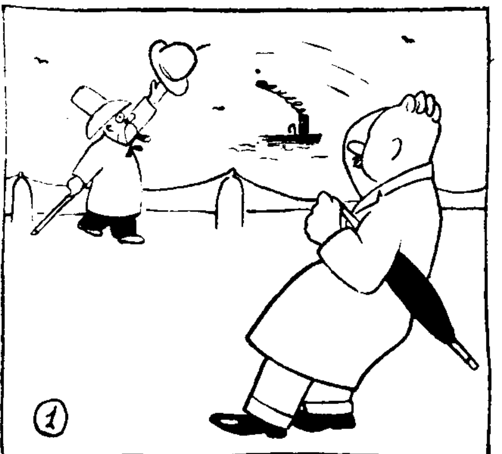
HET BESTUUR.

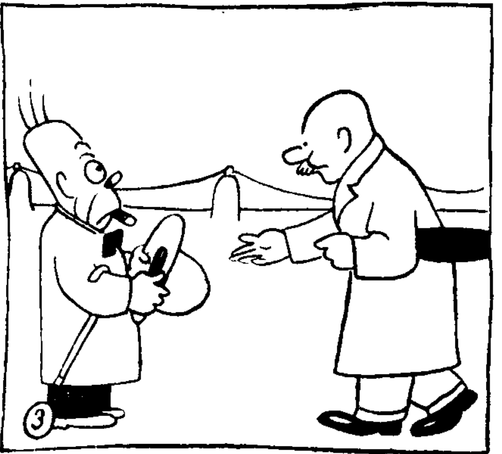
Twee Duitse soldaten op zoek naar een defect in de telefoonleiding aan het front.

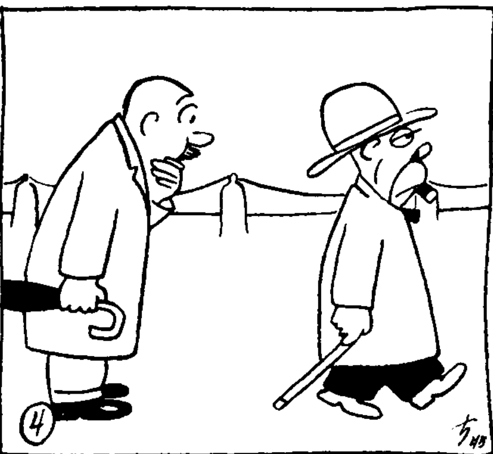

Een Duitse schildwacht in winterkleding op de wacht bij de grenzen van de Oekraine.

ADAMSON EN ZIJN HOED.

AMSTERDAM — PARAMARIBO DOOR DE LUCHT.

Bij onze laatste begroting is door het Bestuur ook een post aangevraagd en nog wel een jaarlijks terugkerende voor de vliegdienst Nederland — Suriname.

In de Surinaamse begroting lezen we over de aanleg van het vliegveld

De kosten daarvoor, ten bedrage van ƒ 1.400.000, zullen door het Rijk tegen 4% 's jaars, met een looptijd van 40 jaren worden geleend aan Suriname.

De uitwerking van hetgeen daarmee samenhangt is geschied in een ontwerp tot wijziging en aanvulling der begroting voor 1940.

Aan de memorie van toelichting daarbij ontlenen wij het onderstaande:

De keuze van het terrein.

Voor het luchtvaartterrein zijn na ingesteld onderzoek twee terreinen in aanmerking gebracht, n.l. het complex van de gronden Zorg en Hoop/Half Flora en het tegenwoordige vliegveld Zanderij I bij Republiek.

Het eerste complex gronden, dat voor het doel werd aanbevolen door een voor het onderzoek uitgezonden deskundige van de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij, biedt door zijn ligging in de onmiddellijke nabijheid van Paramaribo verschillende voordelen o.m. uit een oogpunt van verkeer en vervoer, van wonen en tewerkstellen van personeel.

Het terrein van de Zanderij, dat op een afstand van 46½ km. van Paramaribo gelegen is, heeft daartegenover het nadeel van een van de stad verwijderde ligging, waardoor voor de exploitatie van het luchtvaartterrein de weg daarheen dient aangelegd en — voor zover reeds bestaande — verbeterd en voor het snelverkeer met auto's ingericht te worden. Ook zullen er eigen licht- en water-installatiën dienen te worden opgericht.

Echter bezit dit terrein twee grote voordelen boven het evengenoemde grondcomplex nabij Paramaribo in de vaste bodem ter plaatse die zich zonder te grote kosten leent voor de aanleg van een modern vliegveld, en in zijn grote uitgestrektheid waardoor practisch zou kunen worden voldaan aan elke eis van uitbreiding in de toekomst.

Het voortgezette onderzoek namelijk had geleerd, dat de ondergrond van het complex Zorg en Hoop c.a. van dusdanige samenstelling is, dat zeer kostbare voorzieningen nodig zouden zijn om een veld te construeren, dat geschikt was voor vliegtuigen van het transoceaanverkeer, waarvoor thans reeds op een belasting van 32 ton per machine zou zijn te rekenen, terwijl er in de naaste toekomst, naar het zich laat aanzien, nog aanzienlijk zwaardere vliegtuigen in gebruik zullen worden genomen.

De gesteldheid van de ondergrond brengt aldus bij de aanleg van een vliegveld ter plaatse risico's met zich, welke geheel zijn buitengesloten bij de keuze van het terrein van de Zanderij voor het doel.

Eindelijk zou het complex der gronden bij Zorg en Hoop — het enige aaneengesloten complex van behoorlijke grootte, dat in de omgeving van de stad te vinden bleek te zijn — naar de later beschikbaar gekomen gegevens niet voldoende zijn voor het vliegveld, zodat men mede tot kostbare aankoop of dure onteigening van aangelegen terreinen zou moeten overgaan om geheel te voldoen aan de thans bekende eisen van het verkeer der zwaardere vliegtuigen.

Zo kon, om een voorbeeld te noemen, voor de eerste opzet twee jaren geleden gedacht worden aan verharde startbanen van 800 M. bij 60 M., thans valt te rekenen met banen van 1.200 M. × 80 M., terwijl in de richting, waarin het vliegtuig moet opstijgen, op een ruimte van terreinhindernissen van ongeveer 2000 M. ware te rekenen.

Na nauwgezette overweging van het voorgaande heeft ondergetekende op grond van deskundige adviezen ten slotte de keuze doen vallen op het terrein van Zanderij I.

Het terrein van Zorg en Hoop c.a. dat hangende het onderzoek voor ƒ 25.000 werd aangekocht, mede met het oog op de overbrenging van het ontvangstation van de Lands-radiotelegraafdienst (zie art. 59 der onderwerpelijke Surinaamse begroting) zal voorlopig alleen voor dit laatste doel worden gebruikt en beschikbaar blijven voor andere behoeften.

Uit te voeren werken.

Ten aanzien van de uit te voeren werken moge, in het kort samengevat, het volgende dienen:

a. Wegverbinding. Onverbrekelijk verbonden met de inrichting van het terrein van de Zanderij tot het luchtvaartterrein zijn de aanleg van een verharde autoweg van Onverwacht naar het vliegveld en de verbetering van de bestaande weg Saron — Onverwacht, teneinde deze laatste voor het snelververkeer bruikbaar te maken.

Zowel voor het passagiersvervoer als voor de exploitatie is het nodig, dat men van uit het vliegveld Paramaribo op gemakkelijke wijze binnen het uur kan bereiken en omgekeerd van uit Paramaribo het vliegveld.

b. Afmetingen van het veld. De afmetingen van het vliegveld zijn gesteld op 2000 M. × 300 M.

Het bestaande veld zal in het nieuwe project worden opgenomen, zodat het mogelijk zal zijn landingen en starts uit te voeren, die belangrijk afwijken van de heersende windrichtingen.

Er zal een verharde startbaan worden gebouwd van 1200 M. X 80 M. Deze zal van gestabiliseerde klei worden gemaakt, een materiaal dat wegens zijn elasticiteit de voorkeur verdient boven steenslag en cement.

c. Verlichting. Nodig is een omrandingsverlichting volgens het in de Verenigde Staten van Noord-Amerika voor dit doel in gebruik zijnde type.

De startbaanverlichting, welke dient om de verharde baan in het vliegveld te markeren, zal eveneens bestaan uit het type, dat in de Verenigde Staten en in Europa in gebruik is.

Eindelijk zijn nog nodig landingslichten, hindernislichten en verkenningslichten.

d. Radio-installatie. Op het veld zal een radiostation moeten worden opgericht, dat voorzien is van twee ontvangers, korte- en langegolfzenders.

Een der zend-installaties dient voldoend vermogen te bezitten voor correspondentie op verre afstand met de vliegtuigen in het transoceaanverkeer.

Tenlotte zal het station nog over een eigen peiltoestel moeten beschikken om ook bij schemering en gedurende de nacht de vliegtuigen nauwkeurige peilingen te kunnen verschaffen.

e. Gebouwen. Nodig en in het bouwplan opgenomen zijn: een stationsgebouw met eenvoudige logeergelegenheid voor een beperkt aantal passagiers en voor de bemanning der luchtvaartuigen, die op het vliegveld dienen te overnachten. Voorts een hangar van een standaardtype met een vrije deuropening van 60 M. breedte en 8 M. hoogte, terwijl zij een diepte van 35 à 40 M. zal hebben.

Aan de loods zullen ruimten verbonden worden voor kantoren, werkplaatsen, was- en schaftlokalen en toiletten voor het personeel.

Een gebouw voor het ontvangstation en een voor het zendstation van de radiotelegraafdienst, alsmede een machinegebouw ten behoeve van de installaties voor stroomopwekking.

Verder is gerekend op dienstwoningen voor havenmeester, radiotelegrafist, machinist, en een tweetal arbeiders.

Wanneer het vliegveld geregeld als nacht-stopplaats zou worden gebruikt, zou de behoefte ontstaan aan een hotel van behoorlijke omvang. Waar dit echter thans niet met zekerheid is te zeggen, is met de bouw hiervan niet rekening gehouden in het plan, doch zal volstaan worden met het inrichten van een beperkte logeergelegenheid als hiervoren aangegeven.

f. Water- en electriciteitsvoorziening. Voorzieningen zullen getroffen worden voor drink-, was- en spoelwater. De watervoorziening dient wijders in staat te zijn een voldoende hoeveelheid water onder druk te leveren voor brandbestrijding.

Hiertoe zal het nodige aantal putten worden geboord, waaruit het water met electrisch gedreven pompen wordt opgepompt.

De electriciteit zal door een eigen installatie opgewekt en verzorgd worden. Een installatie met een vermogen van 30 K.W. zal voldoende zijn.

Om redenen van economische aard is het niet gewenst om doorlopend een zware installatie in bedrijf te houden, gelijk nodig is voor het volle bedrijf. Daarom is gerekend op een kleinere installatie van 5 K.W. naast de grote.

Raming der kosten.

De raming der kosten wordt hieronder verkort teruggegeven:

1. startbaan en rolbaan met platform	ƒ	352.000
2. grondwerk en drainering	,,	70.000
3. vliegtuigenloods	,,	215.000
4. verlichting	,,	100.000
5. gebouwen en dienstwoningen	,,	75.000
6. radiotelegrafische voorzieningen	,,	78.000
7. electriciteits- en watervoorziening en telefoon	,,	50.000
8. wegaanleg en wegverbetering	,,	370.000
9. onvoorziene uitgaven	,,	90.000
	ƒ	1.400.000

Gerekend is dit bedrag in de jaren 1940 — 1942 te verwerken en wel
in 1940 een bedrag van ƒ 300.000
in 1941 een bedrag van ƒ 800.000
in 1942 een bedrag van ƒ 300.000

Voorlopige voorzieningen.

Teneinde het veld zo spoedig als mogelijk is voor proefvluchten ten behoeve van het beoogde doel ener oceaanverbinding in gebruik te nemen, zullen in afwachting van de definitieve afwerking hiervan enige voorlopige voorzieningen getroffen dienen te worden ten aanzien van de verlichting en de radiotelegrafische toerusting, waarmede een geraamd kostentotaal van ƒ 10.000 zal gemoeid zijn.

De installatiën zullen echter zodanig worden gekozen, dat zij later in het definitieve plan kunnen worden opgenomen.

Het ligt in de bedoeling van den ondergetekende de hierbedoelde werken tot stand te brengen onmiddellijk na goedkeuring van dit ontwerp door de Staten en in afwachting van de eindbeslissing van den Nederlandsen Wetgever.

BOEKBESPREKING

ARIËNS.

Een biografie door prof dr. Gerard Brom.

Naar wij vernemen, heeft de Nijmeegse hoogleraar, prof. dr. Gerard Brom, de laatste hand gelegd aan een standaardwerk over Alfons Ariëns.

Het was reeds lang een publiek geheim, dat prof. Brom bezig was aan een groot werk over Mgr. Ariëns. Jarenlang is er aan gearbeid, jarenlang is verzameld en gezocht om zoveel mogelijk over Ariëns te achterhalen. Er werd bij velen aangeklopt, niet alleen bij Katholieken, maar evengoed bij protestanten en bij socialisten. Door de geregelde uitbreiding van het Katholiek archief, dat in de bibliotheek der Nijmeegse Universiteit berust, kon prof. Brom duizenden brieven van en aan Ariëns verwerken. Tot die correspondentie behoren geschriften van Hervormde predikanten en liberale werkgevers, zo goed als van arbeiders en vrouwen uit de kring der geloogsgenoten. Onuitgegeven preken en redevoeringen uit Ariëns' nalatenschap vulden het toch reeds rijke materiaal aan.

Wie het werk en de werkmethode van prof. Brom kent, weet meteen, dat zijn boek over Ariëns niet zou zijn een aaneenrijging een mozaïek van citaten en momenten met een gratuit commentaar, maar dat het moest en zou worden een als het ware in de feiten uitgehouwen beeld van het geestes- en zieleleven van den tengeren, edelen, vurigen, machtigen mens en priester, die als een heilige, een van God gezondene in onze dagen te midden van het Nederlandse volk heeft geleefd, dien velen onzer gekend, gesproken, de hand gedrukt hebben, wiens begeestering zij ondergingen en nóg in zich voelen.

Het ware Ariëns geweld aan doen, wilde men dezen gemeenschapsmens voorstellen als een eenzaam silhouet.

Te midden van zijn werk, geplaatst in het milieu van zijn veelzijdige arbeid, strijd en opoffering, dáár komt eerst de grote gemeenschapsmens van onze tijd, die Ariëns was, tot volle, ontroerende schoonheid. Zo zag en beschreef Brom hem. En mèt een biografie van den mens en priester Ariëns, schenkt Brom ons dan ook een beeld van het maatschappelijke, godsdienstige, culturele leven van 1860—1938. De Katholieke Arbeidersbeweging, waarvan Ariëns de vader mag worden genoemd, de drankbestrijding, wier sociaal, cultureel en godsdienstig effect nog altijd niet genoeg naar waarde geschat wordt, het socialisme, het feminisme, missie-actie en binnenlands apostolaat e.d. kunnen met name genoemd worden, maar daarnaast vindt het leven der laatste 60, 70 jaar zijn weerklank in Brom's oeuvre. Dat Leo XIII, Schaepman, Lodewijk van Deyssel, Jacobus van Looij, Domela Nieuwenhuis, Troelstra, Hubert van Nispen tot Sevenaer, Henricus van de Wetering, Ruys de Beerenbrouck en Poels, en vele andere maatschappelijke werkers en voormannen ten tonele worden gevoerd, behoeft nauwelijks betoog.

Er moet met Ariëns wel iets buitengewoons gaande zijn, wanneer nu al een volledige levensbeschrijving in twee grote delen ter perse gaat, terwijl figuren als Lesage ten Broek, Broere en Alberdingk Thijm nog geen uitvoerige biografie gevonden hebben en zelfs Persijn's standaardwerk over Schaepman op voltooiing moet wachten.

De twee grote delen, (40 hoofdstukken), rijk geïllustreerd, — waarvoor zich niet minder dan 15 uitgevers aanboden — gaan bij Urbi et Orbi ter perse, om in het voorjaar te verschijnen. Ongetwijfeld zullen zéér velen met grote belangstelling de verschijning van Brom's standaardwerk over Ariëns tegemoet zien.

De goede mening.

De goede mening, die in ons leven de offerschool moet zijn, waarop wij God de volbrenging van Zijn wil aanbieden, is het grootste en toch zo eenvoudige middel om kleur en leven te geven aan het vale en kleurloze weefsel van onze dagelijkse doening.

Door de goede mening zegt de mens aan God, dat hij alles doen en laten, alles verdragen en dulden wil om God en voor God, om Hem daardoor te loven, en te prijzen, te verheerlijken en te bedanken.

De waarde of onwaarde van een daad, die in zich goed noch slecht is, hangt uitsluitend af van het doel, dat nagestreefd wordt, van de intentie, die haar bezielt.

De goede mening maakt de Godsliefde tot de leidende intentie van ons leven: het verlangen aan Gods Wil te beantwoorden, het streven alles, maar dan ook alles te beschouwen als komende van God, als afhankelijk van God.

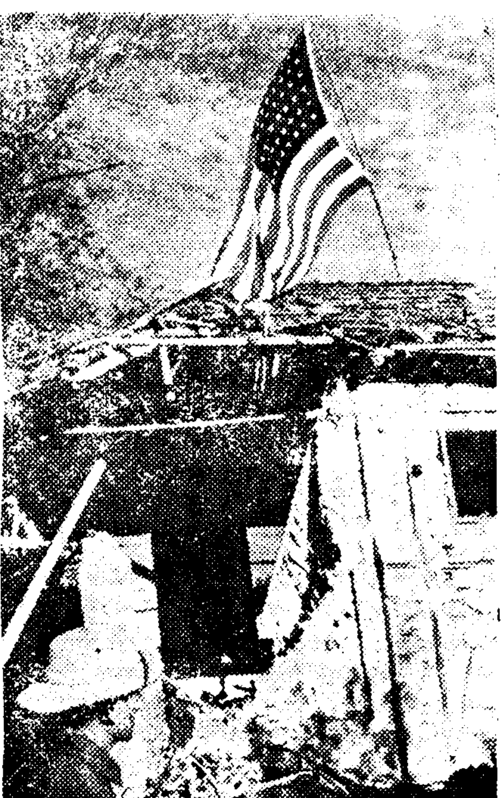
Hoe zuiverder onze intentie wordt, des te inniger wordt onze levensgemeenschap met God.

Onder donk're, woeste golven,
Ver van 's hemels zonneschijn,
Zoekt en vindt de parelvisser
Kostb're parelen, blank en fijn.

Vaak schijnt ons een mensenziele
Als der golvenschoot zo zwart.
Zou de liefdeblik geen parel
Kunnen vinden in dat hart?

Twee leden van de Finse Lotta zorgen voor de keuken in een veldhospitaal.

Het verwoeste schoolgebouw van de Amerikaanse zending in China.